ఎంత దారుణమీ రాత్రి!

పి. ఎస్. నారాయణ

కలలంటూ కనేవాళ్ళను చూస్తే నాకు పరమ అసహ్యం. కలల్ని కని, వాటికి రంగులు పూసి జరగ లేదే నాటికి మూడేసుకొని భయంతోనో, బాధ తోనో... సంతోషంతోనో... మనస్సు విప్పు కుంటూ 'బ్రతాన్ని' గడిపే వాళ్ళను గురించి నే చెబుతున్నది. అంతేగాదు... ఓ విలక్షణమైన జాతి వుస్తుంది...... మనస్సులో ఏదో వుంటుంది, కాని బయటకు వెళ్ళ గ్రక్కనూ లేరు, లోపలికి మ్రింగనూ లేరు....... కాకపోగా అందరిలా జీవించాలను కుంటారు. కాని ఎన్నాళ్ళిలా? ఏనాడో ఆ గాలి బుడగ పటేలుమంటుంది.... వారి జీవితాన్నేగాకుండా వారితో పెనవేసుకొన్న మరొకొన్ని జీవితాల్ని నరకప్రాయం చేస్తారు.....

ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే— నేను ఉద్యోగరీత్యా వెళ్ళిన ఆ గ్రామంలో— నేను బస చేసిన ఆ యింటి యజమాని— ఆ వూరి కరణం గారు— నాకు చాలాకాలంగా నాన్నగారి ద్వారా పరిచయస్తులు— నా మిత్రుడు, సహోధ్యాయి, 'సుబ్బరాజు' చచ్చిపోయాడు అని చెప్పినప్పుడు కొన్ని క్షణాలు నాకు సర్వం చీకటిలానే కనిపించింది.

సుబ్బరాజు నాకు మిత్రుడు.

మరో మాటలో చెప్పాలంటే— నేను, సుబ్బరాజు, శకుంతల మిత్రులం!

ఇప్పటికీ మిత్రులమే.

అంతేగాకుండా మా చదువైన మరు సంవత్సరంలోనే సుబ్బరాజు, శకుంతల భార్యాభర్తలయ్యారు.

సుబ్బరాజు గుర్తుకు రావటంతో శకుంతలా గుర్తుకు వచ్చింది!

"సుబ్బరాజు చచ్చిపోయాడా?" నేను ఆ షాక్ నుండి ఇంకా తేరుకోలేదు.

"....నాలుగు రోజులక్రితం ఎక్కడ్నించో ఎవరో ఉత్తరం వ్రాశాడు..... ఏదో యాక్సిడెంట్లో చచ్చి పోయాడట!"

ఎలాంటి దుర్వార్త?

మనస్సంతా అల్లకల్లోల మయింది.

ముగ్గురం ఎంత ఆత్మీయంగా ఉండేవాళ్లం?

"ఈ ఊళ్లో ఉంటున్నారా వాళ్ళు?" నాకు కొంత ఆశ్చర్యం కలిగించిన మాట వాస్తవమే.

"పుడు.... సంవత్సర మయింది వచ్చి!"

"శకుంతల ఎక్కడ వున్నది ఇప్పుడు?" నేను లేచి నిలబడుతూ అన్నాను.

'ఈ ఊళ్లోనే వున్నది.... పొద్దున్న వెళ్ళొచ్చాను గూడా..... ఆమె నీకు తెలుసా?"

"ఆ .." ముందుకు అడుగులు వేయ సాగాను పర్వం మరచి.

శకుంతలకు ఎలాంటి గతి పట్టింది?

"పాలేరును పంపుతాను.... ఇల్లు చూపిస్తాడు కాస్తాగు!"

తరువాత ఐదు నిముషాలకే ముందు పాలేరు నడుస్తుండగా వెనుక నేను నడవ సాగాను.

చీకటి నల్లటి తెరలా ఆ ప్రదేశాన్నంతా—కొద్ది నిముషాలక్రితం నా హృదయాన్ని కరణం గారు చెప్పిన వార్త కప్పివేసినట్లుగా—కప్పివేస్తోంది! అప్పటికే ఏదో భయంకర భూతంలా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. అక్కడక్కడా వెలుగుతున్న నూనె దీపాలు ఎర్రగా రాక్షసుడి గుడ్లలా కనబడుతున్నాయి. ఉండి ఉండి వినిపించే కీచురాళ్ళ మ్రోత గుండెల్ని మోరటు తాళ్ళతో బంధించి వేస్తున్నట్లనిపిస్తోంది.

—రెండు సంవత్సరాల తరువాత శకుంతలను చూడబోతున్నాను. కాని, సంతోషంతో గాదు, ఉత్సాహంతో గాదు, ఆనందాన్ని నింపుకునేందుకు గాదు!

శకుంతలను ఇలా చూడవలసి వస్తుందని నేను కలలో గూడా అనుకోలేదు.

ముగ్గురం కలసి ఎంతకట్టుగా తిరిగాం!

—ఇంకా చెప్పాలంటే, నేనూ శకుంతలా.... ఆ రోజు సాయంత్రం ఏడు గంటల వరకూ......

మనస్సు విశాఖపట్టణంలో రోడ్డును కొరుక్కు తింటున్న అలల్లా పరుగెడుతోంది......

పొద్దు పోయింది... పౌర్ణమేమో సముద్రం గుర్ర మెక్కిన మనిషిలా తూలుతోంది....

అలలకు అందని దూరంలో నేనూ శకుంతలా దగ్గరగా కూర్చొని వున్నాం.... శకుంతల ఇసుకలో పిచ్చిగీతలు గీస్తోంది, తలవంచుకొని. ఆమె ముఖంలోకి ఒక్క క్షణం నిరాశగా చూచాను.....

శకుంతల ఏడుస్తోంది!

"ఏడుస్తున్నావు గదూ?"

"మరేం చేయను ఇంకా?... ఆ ఆలోచనే మన స్నేహానికి కత్తెరవుతున్నప్పుడు!"

"హూ... పిచ్చిదానా! నేనంత మూర్ఖుణ్ణను కుంటున్నావా? నీలోని భావాలను నిర్భయంగా చెప్పినందుకు అభినందిస్తున్నాను... నా కోరికను మనిద్దరమూ మర్చిపోతే.... ఎప్పటిలా స్నేహితులమే. అంతేగాదు..... నా ప్రశ్నకు నీ సమాధానం నా గుండెల మీద పెద్ద దెబ్బే కొట్టినా..... నేను మాత్రం దానికి మనస్నేహాన్ని ఎరగా చేయ దల్చుకోలేదు!" అన్నాను అనునయంగా.

ఇద్దరం ఇసుకలో సముద్రపు హోరును భరించ లేనట్లుగా నడుస్తున్నాం.

"మరొకటి గూడా నీకు చెప్పాలి!" నంగిగా అన్నది.

"చెప్పు!"

"నేను సుబ్బరాజును వివాహం చేసుకో బోతున్నాను!"

"నా హృదయ పూర్వక అభినందనలు స్వీకరించు!"

సుబ్బరాజు అదృష్టవంతుడు!

వాళ్ళిద్దరి వివాహం— ఇద్దరి పెద్దలూ వ్యతిరేకించినప్పుడు— నా చేతుల మీదిగా జరిపాను! నా యింట్లో ఆతిథ్య మిచ్చాను.

సుబ్బరాజుకు చదువైన వెంటనే ఉద్యోగం దొరికింది. శకుంతలను తీసుకొని ఆ ఊరు వెళ్ళి పోయాడు.

వెళ్ళిన మూడు రోజులకు గాబోలు శకుంతల జాబు వ్రాసింది— ఉత్తరాన్ని కృతజ్ఞతతో రంగరించి పోస్టు చేసింది!

దానికి తగ్గ సమాధానం నేనూ వ్రాశాను. తరువాత తరచు ఉత్తరాలు వస్తుండేవి!

-- చివరిసారి! ...

--పు ... చివరిసారి సంవత్సరం క్రితం శకుంతల వ్రాసిన ఉత్తరంలో ఏదో వ్యక్తీకరించలేని వేదన, బాధ---నాకు అర్థం కాలేదు.-- అటు నాకూ, ఇంటి పరిస్థితులు, మానసిక అశాంతి— నేనూ జాబు వ్రాయలేదు - అదేనేను ఆఖరుసారి శకుంతలనుండి ఉత్తరం అందుకోవటం!

లీలగా---వాళ్ళ సంసారపు ఆనందసాగరంలో ఏవో కొన్ని విషబిందువులు కలిసినట్లు అనిపించింది ఆ ఉత్తరంలో! కాని నేను జాబు వ్రాయటానికి శ్రద్ధ చూపలేదు!

నా పరిస్థితి అది!

"ఇదే బాబు!"పాలేరు కంఠం.

ఉలిక్కిపడ్డాను.

శకుంతల ఇల్లు అది! కొద్ది క్షణాలలో దుఃఖంలో మునిగి తేలుతున్న శకుంతలను చూడబోతున్నాను!

పాలేరును వెళ్లిపొమ్మని మెట్లెక్కి తలుపు తట్టాను.

తలుపు తీసింది శకుంతల.

--ఆమె మొఖం పీక్కుపోయి, తెల్లగా పాలిపోయివున్నది— ఆమె శకుంతలేనా?

ఒక్కక్షణం శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లుగా నా మొఖంలోకి చూచి గిరుక్కున వెనక్కు పరుగెత్తుకుంటూ లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

తలుపు దగ్గరగా వేసి నేనూ లోపలికి వెళ్లాను.

గదిలో వేలాడుతున్న లాంతరు వెధవ బ్రతుకులా మసకగా వెలుగుతున్నది— శకుంతల దిండులో తల దూర్చి ఏడుస్తున్నది.

వంగి, అనునయంగా, "ఛ! తప్పుకదూ....లే!" అన్నాను.

నాకంట్లోనూ నీరు గిర్రున తిరిగింది.

నాకూ ఇంతవరకు ఎవ్వరినీ ఇలా ఓదార్చవలసిన అవసరం కలగలేదు.

పావుగంటవరకు శకుంతల దుఃఖం—నావేదన— ఆ గదిని ఆవరించిన నిశ్శబ్దాన్ని దుప్పటి తెరలా కప్పి వేసినాయి.

"అంతా సర్వనాశనమైంది!" ఆ ఏడ్పులో అప్పుడప్పుడు అన్నమాటల్లో నాకు అర్థమయిన మాట అది!

నిజమే!

ఆమెకు సర్వనాశనమే ఇది!

చిట్టచివరకు నేనే అన్నాను: "లే... లేచి కూర్చో శకుంతలా!" అన్నాను.

నేను రెండుమూడు ఓదార్పు మాటలన్న తరువాత లేచి కూర్చున్నది.

తరువాత రెండు నిమిషాలకు మౌనాన్ని భంగ పరుస్తూ "నేనిక్కడున్నానని నీకెలా తెలుసు?"అడిగింది—అలా అడుగుతున్నప్పుడు వెలువరించిన వికారం నన్ను ఒక్కక్షణం అప్రతిభుణ్ణి చేసింది!

"ఏం అలా అడుగుతున్నావ్?" కన్నార్పకుండా ఆమె మొఖంలోకి చూస్తూ ఉండిపోయాను.

ఆమెకళ్ళు రెపరెపలాడించి, ఓ నిట్టూర్పు విడిచి, సంశయిస్తున్నట్లుగా, ఓ క్షణమాగి, "నిజం..... కొన్ని సంఘటనలు చాలా గమ్మత్తుగా వుంటాయి.... అవి ఎలా జరుగుతయి అంటే చెప్పలేం!...."అన్నది.

"ఏమైంది?" కొద్దిగా ముందుకు వంగిఉత్సుకతతో అడిగాను.

"......ఇంత దుఃఖంలో గూడా నాకు నవ్వు వస్తోంది! దాదాపు సంవత్సరం తరువాత ఈరోజు రాత్రిపూట ఈ సమయంలో మా గృహంలో కాలు పెట్టావ్ నీవు.... ఆయన లేరు...ఆయన అసలే లేరు .....దీనికోసరమే ఆయన ఇన్నాళ్ళూ ఎదురు చూచారు!" నిశ్చలంగా నా మొఖంలోకి చూస్తూ కూర్చుండిపోయింది.

"శకుంతలా!" నిర్వేదంతో అన్నాను.

తిరిగి నిట్టూర్పు విడిచింది.

"క్షమించు శకుంతలా! సుబ్బరాజు కోరిక తీర్చ లేకపోయానన్నమాట!"నొచ్చుకుంటూ అన్నాను.

ఆమె ఒక్కక్షణం గూడా ఆలస్యం చేయకుండానే 'అలాగే జరిగివున్నట్లయితే నేనూ ఈ పాటికి...' త్వరత్వరగా అంటున్నది.

"శకుంతలా!"

"ఇవును!..... ఆయన నిన్నూ, నన్నూ, అనుమానిస్తున్నారనే విషయం నీకు తెలియదు..... అదే ఆయన్ని సంవత్సరంనుంచీ కుమ్మరిపురుగులా తొలి

చేస్తోంది!'' మరుక్షణంలోనే దిండులో తలదూర్చి వెక్కివెక్కి ఏడ్వ సాగింది.

—నా నెత్తిన ఎవరో బాదినట్లనిపించింది!

నా మొఖం నల్లగా మసిపూసినట్లయింది.

ఇదెక్కడి నిజం?

శకుంతలే నాడనుకుంటే వారిద్దరి వివాహం నా చేతులమీదుగా ఎందుకు జరుపుతాను?

నేనంత మూర్ఖుణ్ణా?

అంత కుటిలుణ్ణా?

''శకుంతలా!''ఆమె చెప్పిన విషయం నన్ను స్తబ్ధుణ్ణి చేసింది!

[illegible]డు సుబ్బరాజా చచ్చిపోయాడనే బాధ కంటే—అతడు నా మీద వేసిన అభాండమే నన్ను [illegible]ంగా బాధిస్తోంది.

తల దిమ్మెక్కింది.

అక్కడ కూర్చోలేక బయట కొచ్చేశాను.

[illegible] ఏడుపు మరింత హెచ్చింది.

నేనక్కడ ఉండలేను— ఆమె మాటలు నా నర[illegible] పట్టుకులాగి హింసిస్తున్నాయి....

—నేను భరించలేను.

[illegible] దగ్గరకు వేసి రోడ్డుమీదకు నడిచాను.

[illegible] నాలుగు అడుగులు వేశానో లేదో ఎవరో నా[illegible] [illegible] ఉండలాంటి కాగితాన్ని నా చేతిలో [illegible] పరుగెడుతున్నట్లుగా వెళ్ళి పోయాడు!

[illegible]న్నా నోరు పెగల్లేదు.

—భయంతో నోరు పిడచకట్టుకు పోయింది!

ఎవరీ కుర్రవాడు?

ఏమిటా కాగితం?

[illegible] పున్నా చీకటి ప్రతిబంధకంగా [illegible]

[illegible]—ఈఊళ్ళోనాకు తెలిసినవారుగాని,శత్రు[illegible] [illegible] ఎవరున్నారని?

[illegible] చూడకుండా పెద్ద పెద్ద అంగలతో [illegible]ంగారి ఇంట్లో వచ్చి పడ్డాను!

ఎంత దూరమీ రాత్రి!

త్వరత్వరగా వరండాలో వ్రేలాడుతున్న దీపం దగ్గరకు వెళ్లి చేతిలోని ఉండను విప్పాను.

''నేను చచ్చానని తెలిసిన మరుక్షణంలోనే నీవు శకుంతల సమక్షంలో వాల్తావని నాకు తెలుసు. నీవు ప్రాణాలతోమాత్రం ఈ ఊరి పొలిమేరలు దాటివెళ్ళవ్.. ———సుబ్బరాజు''.

పెనుగాలి నన్ను ఊపేస్తూ వీచినట్లనిపించింది.

సుబ్బరాజు బ్రతికే ఉన్నాడా?

చాలా విచిత్రమైన సంగతి!

తలెత్తాను.

మసక వెలుతురులో కరణంగారు నిల్చొనివున్నారు.

''ఏవిటది?''

ఒక్కక్షణం సంశయించినా, ఇది సంశయించటానికి తావుగాదని కాగితాన్ని ఆయనకిచ్చి అక్కడే పడక్కుర్చీలో కూర్చున్నాను— గట్టిగా కళ్ళు మూసుకొని!

ఏవిటీ సుబ్బరాజు?

ఎందుకిలా మారిపోయాడు?

అసలు అలాంటి అనుమానం అతడిలో ఎందుకు కలిగింది?

కందిరీగల్లా రొద చేస్తూ చుట్టూ తిరగ సాగినయి ఈ ప్రశ్నలు!

—[illegible]ద్యోగరీత్యా వచ్చిన ఈ ఊళ్లో ఎలాంటి సంఘటన........

అసలు సుబ్బరాజు విషయం నాకు తెలియకుండా వుంటే—తెల్లవారుఝామున మొదటి బస్సులో నేను ఈ ఊరిని వదిలి పెట్టి వుండే వాడిని!

''ఏవిటిది?'' చిన్నగా కరణంగారు అన్నారు తరువాత పావుగంటకు.

ఆయన నా ఎదురుగ్గా కూర్చొని వున్నారు.

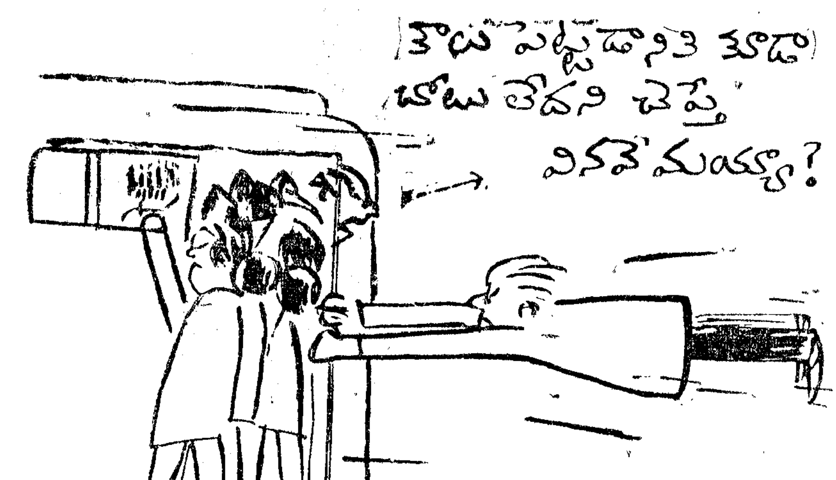

పేలవంగా నవ్వాను.

''సుబ్బరాజు బ్రతికే వున్నాడు!''

''అదే నాకు అర్థం కావటం లేదు!''

''నాకూ అర్థంకానట్లే— మీకూ సుబ్బరాజు అర్థంకాలేదు.! అలా అర్థంగాక పోవటమే నన్ను ఇంతగా కించపరిచింది!'' అంటూ జరిగిన విషయం శకుంతల చెప్పగా నేను తెలుసుకున్న — ఆయనకు చెప్పాను.

ఆయనా ఓ నిట్టూర్పు విడిచారు.

''మనస్సులో ఒకటి పెట్టుకొని పైకి ఇలా ప్రవర్తించే వాళ్ళంటేనే నాకు పరమ అసహ్యం— ఇన్నాళ్ళ కలిసి మెలిసి తిరిగాం... అప్పటికీ వాడు నన్నూ, శకుంతలనూ అర్థం చేసుకోలేకపోయాడూ అంటే అది మా దౌర్భాగ్యం.....అసలు అంత అనుమానమున్నప్పుడు ఆమెను ఎందుకు వివాహం చేసుకోవాలి?'' కొద్ది క్షణాల నిశ్శబ్దం తరువాత, ''శకుంతల జీవితాన్ని నిప్పులమీద దొర్లిస్తున్నాడు.... తనను తాను హింసించుకోవటమే గాకుండా!''

''సుబ్బరాజు బ్రతికే ఉన్నాడని ఆ అమ్మాయికి తెలియ జేద్దామా?''

''తెలియ బరచండి..''

ఆయన పాలేరును పిలిచి ఏదో చెప్పబోతుండగానే ''వానిసునకార్యానికి శకుంతలా సంతోషిస్తుంది. ఆ [illegible] యివ్వమనండి!'' అన్నాను పేలవపు నవ్వుతో.

పాలేరు వెళ్ళిపోయాడు.

ఒక్కసారి సుబ్బరాజు ను కలిస్తే!

ముఖాముఖి అసలు సంగతి తేల్చుకోవచ్చుగదా!

నాకోసరంగాదు— నాజీవితం మీద భయంతో గాదు —శకుంతల కోసరం!

''నేను సుబ్బరాజును కలుద్దామనుకుంటున్నాను!''

''నీకెందుకయ్యా పిచ్చివాడా...చూస్తూ చూస్తూ పులినోట్లో తలపెడతానంటావ్.....గుట్టు చప్పుడు గాకుండా తెల్లవారేటప్పటికి మొదటిబస్సెక్కి వెళ్లిపో...వాళ్ళ చావేదో వాళ్ళు చస్తారు!'' ఆయన నవ్వారు.

''అలా కాదు..సుబ్బరాజు మరీ అంత మూర్ఖుడనుకోను....వాడితో మాట్లాడతాను...ఈనాటి ఈభయంకర నాటకానికి తెర పడి పోవాలి.! తెలియని నిశ్చయం నన్ను ఉద్రిక్తుణ్ణి చేసింది.

—క్షణం, దిండులో తలదూర్చి ఏడుస్తున్న శకుంతల కళ్ళముందు మెదిలింది. !

శకుంతలమీద, గాలికి రెపరెపలాడుతున్న ఆమె జీవితంమీద నాకు అపరిమితమైన జాలి కలిగింది!

''ఇప్పుడు సుబ్బరాజు ఎక్కడ దొరుకుతాడు?''

''—అతణ్ణి పట్టుకోవటం ఏమంతకష్టమైన పని గాదు. గొంతువరకూ త్రాగి రామతిలకం ఇంట్లో పడివుంటాడు!''

''రామతిలకం ఎవరు?'' ముందుకు వంగాను.

''ఓ స్త్రీ!'' అసహ్యంగా మారిన ఆయన కంఠమూ, మొఖమూ ఆస్త్రీ ఎలాంటిదో చెప్పేసినయి.

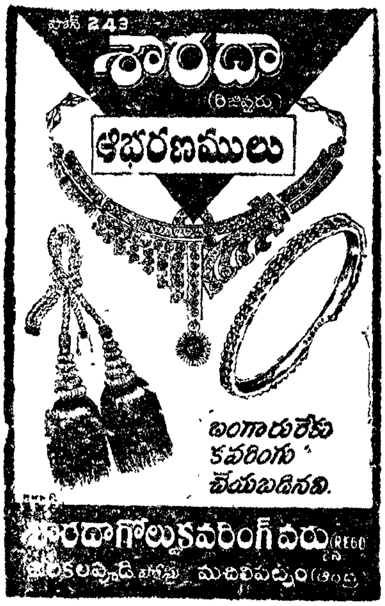

ఖరీదు మూత్రం విసర్జిస్తున్నారా!

తరచుగా మూత్ర విసర్జన ఒక ప్రమాదకరమైన వ్యాధి. ఇది రోజురోజుకు వ్యాధిగ్రస్తుని పై తన ప్రభావం చూపి, మృత్యుముఖానికి దారి తీస్తుంది.

ఈ వ్యాధిచే బాధపడువారు అధిక దాహము, ఆకలి, శరీరమంతా పోట్లు, శారీరక మానసిక కార్యములందు అశ్రద్ధ, దినదినము నకు బలహీనులగుట, దురదలు, చర్మ వ్యాధులు, కాలేయ మాంద్యము, బలహీనమైన మూత్ర పిండములు, సరిగా లేని మూత్రకోశము కలిగి వుందురు. ఈ వ్యాధిని అశ్రద్ధ చేసిన యెడల కీళ్ళవాతము, చూపుమాంద్యము, నిద్రలేకుండుట, అతిసారము, రాచ కురుపులు, శారీరక మానసిక బలహీనత, అలసట, నిస్సత్తువ, నరముల బలహీనత సంభవించును.

ఈ వ్యాధితో బాధపడువారు మాకు వ్రాయ గోరడమైనది: మేము "ఉచిత వైద్య సలహా" యిచ్చి, ఈ ప్రమాదకరమైన వ్యాధినుండి ఇన్‌జక్షనులు, ఉపవాసములు లేక కఠిన ఆహార నియమములు లేకుండా విముక్తి పొందుటకు సహాయపడెదము.

BARRYS REMEDIES
LABORATORIES (A.P.W.)
10, Welesley Square, Calcutta-16

ఎంత దూరమీ రాత్రి!

సుబ్బరాజా ఇంత పతనావస్థలోకి దిగజారిపోయాడా?

నా ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు!

రెండు సంవత్సరాల కాలం ఎలాంటి మనిషిని ఎలా మార్చింది?

డబ్బు ఉంది. చదువు వుంది. అందం వుంది. అవి మనిషిని ఈస్థితిలోకి దిగజార్చటానికా ఉపయోగ పడింది?

—ఏమో?

"ఆ యిల్లెక్కడ?"

"నీవెళ్తావా అక్కడికి?"

"అవును!"

"వొద్దు!"

"ఏం?"

ఆయన ఒక్కక్షణం సాలోచనగా ఆగి అన్నారు. "ఈ వ్యవహారం చాలా లౌక్యంగా జరిగిపోవాలి.. మరి నీలా ముక్కుకు సూటిగా పోవాలనుకుంటే నోటికి తగిలేది చేదే!...అలాకాదు ...సుబ్బరాజును శకుంతలను భగవంతుడికి వదిలేసి— నీవు ఉద్యోగరీత్యా ఈ ఊరు వచ్చావ్ వనుకుపోయింది—తెల్లవారు ఝామున మొదటి బస్సులో వెళ్ళిపోతానంటావా 'శహభాష్' అంటాను....కాదంటావా, తెల్లవారిందాకా ఉండు.. మనిద్దరం కలిసివెళ్దాం. మంచి చెడ్డలు మాట్లాడదాం....అప్పటికీ వెధవ పట్టుకు వ్రేలాడుతానంటాడా...అనుభవించనీయ్. వచ్చేద్దాం...ఇక— ఈఊళ్లో ఉన్నంతకాలం నీమీద ఈగనైనా వాలనీయను. ..ఒక్క సుబ్బరాజుగాదు లక్ష సుబ్బరాజులొచ్చినా విన్నం చేయలేరు..నేను ఈ ఊరికి కరణాన్ని!" ఆయన ఫక్కున నవ్వాడు.

నేను చిన్నగా అన్నాను: "నామీద నాకు భయం లేదు. కానీ తెల్లవారింతరువాత ఒక్కక్షణం గూడా ఈ ఊళ్లో ఉండదల్చుకోలేదు....నామనస్సును నలిపివేసింది నూరు....ఈ రాత్రికే సుబ్బరాజును చూడాలి తరువాత అటునుంచి అటే బస్సు స్టాండుకు వెళ్ళి మొదటి బస్సు వచ్చేటంతవరకూ అక్కడే కూర్చుంటాను!"

ఈ సారి మీరు తీసే పిక్చర్కి మేంగూడా పెట్టుబడి పెడతాం! మీవల్ల మాకు మంచి లాభాలొచ్చాయి.

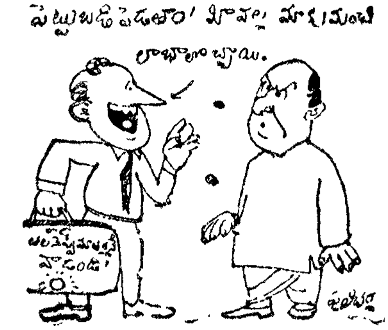

"సరే నీయిష్టం.. తయితే స్నానంచేసి భోంచేసి వెళ్దాం..!"...

"ఇప్పుడు నాకవేమీ వద్దు!"

"అదేం లాభం లేదు... కానీయ్.. ఆ కొంపలో కొంత ఆలోచనకు అవకాశముంటుంది. !" నవ్వారు.

పాలేరు నీళ్ళు తోడాడు.

స్నానం చేశాను.

వడియింట్లో భోజనం వడ్డించారు.

అప్పుడు గాని నాకు గుర్తుకు రాలేదు—అతిథినైన నామూలకంగా ఆయింట్లో ఇంకా భోంచేయలేదని!

సిగ్గు పడ్డాను.

ఇస్తరిముందు కూర్చున్నాను.

కరణంగారు ఏవేవో చెబుతున్నారు.

అన్యమనస్కంగానే ఊకొడతున్నాను.

నామనసంతా సుబ్బరాజుమీద లగ్నమై యున్నది.

సుబ్బరాజును చూడాలి!

సుబ్బరాజుతో నామీద కలిగిన అపోహను తుడిచి వేయాలి. !

అప్పుడే నాకు శాంతి!

పక్క పలుకు తీసుకొని గుడ్డ వేసుకున్నాను.

"ఈ గంటా నిద్దుర మార్చలేకపోయిందన్నమాట. సరే పద!" అన్నారు ఆయన.

నేను మాట్లాడలేదు. సుబ్బరాజా నన్ను తిడు తున్నాడు!

"పాలేరును పంపుతారా?"

"లేదు.. నేనే వస్తున్నాను పదు!"

ఆయన్ని ఎలా వద్దనాలో, ఎందుకువద్దనాలో అర్థం కాలేదు నాకు!

గడప దాటుతుండగా "ఇప్పుడెంతయిందో తెలుసా?" అన్నారు ఆయన.

"పన్నెండయిందేమో?"

"అవును.. ఇంత అర్ధరాత్రి అతడిని కలవటం అవసరమనుకుంటున్నావా?"— చివరి ప్రయత్నంగా అన్నారు నామనస్సు మార్చేందుకు!

"—లేదు, ఇప్పుడే వెళ్దాం!"

చీకట్లో రోడ్డుమీద కాలుపెట్టాం.

నాలుగడుగులు వేసిం తరువాత, పాలేరూ చేతులో కర్రతో మావెంట వస్తున్నాడని నేను గ్రహించాను!

అలా అర్ధరాత్రి నిశ్శబ్దంగా చలిలో ముడుచుకు పడుకున్న ఇళ్లను దాటుకుంటూ ఊరి బయటకెళ్ళాం.

అక్కడే కొత్తగా కట్టిన ఓ డాబాయిల్లు ఉన్నది.

పాలేరును వెళ్ళి రామతిలకాన్ని పిలవమన్నారు కరణం గారు.

పాలేరు తలుపు తట్టాడు.

పావుగంట తరువాత విసుక్కుంటూ వచ్చి ఓ స్త్రీ తలుపు తీసింది— ఆమే రామతిలకం అని

ఆమె ఆకారమే చెబుతోంది!

తలుపు తీస్తూనే గయ్యిన లేచింది.

సాతేరు చిన్నగా "కరణంగారు వచ్చారు!" అన్నాడు.

ఆమె మరుక్షణంలోనే పిల్లిలా మారిపోయింది. తడబడుతూ తలుపులు బార్లా తెరిచి, "ఎక్కడ ఎక్కడ?" అన్నది. కరణంగారిని చూస్తూనే "నమస్కారాలండీ...... రండి! రండి!"

ఆమె కంఠంలోని భయాన్ని ఇట్టే పసిగట్టాను.

"నువ్వే ఇటురా!"

దగ్గరకు పరుగెత్తుతున్నట్లుగా వచ్చింది.

"సుబ్బరాజున్నాడా?"

ఒక్క క్షణం సంశయించి, నసుగుతున్నట్లుగా భయం భయంగా, "ఉన్నారు బాబూ!" అన్నది.

"ఏంచేస్తున్నాడు?"

"వెనగ్గదిలో పడుకున్నారు?"

"తాగివున్నాడా?"

అవునన్నట్లు తలాపింది,

"లేపు....మాట్లాడాలి!" అధికార యుతమయిన ఆయన కంఠానికి నేనూ ఆశ్చర్య పోయాను.

"నాకు భయం బాబూ! చంపుతాడు!"

"ఏం చంపక్కే లేపు!"

"గంట క్రితం ఆయన పెళ్ళాం వచ్చింది.. ఇద్దరికీ ఏదో ఘర్షణ పడ్డారు. తిట్టుకున్నారు.. ఏదేదో అనుకున్నారు.... విసురుగా వెళ్ళిపోయింది. ఆతరువాత మళ్ళీ మస్తుగా తాగాడు..మన స్పృహలో లేడు!"

"శకుంతలవచ్చివెళ్ళిందా?" ఆశ్చర్యంగా అన్నాను.

"అవును బాబు!"

కరణంగారు ముందు నడిచారు. నేను అనుసరించాను.

రామతిలకం భయం భయంగా వెంట వచ్చింది.

"ఏగదిలో?" కరణంగారు పెద్దగానే అన్నారు వెనక్కు తిరిగి.

ఆమె చూపించింది.

కరణంగారు తలుపు నెట్టారు.

తలుపులు రెండూ బార్లా తెరుచుకున్నాయి.

సుబ్బరాజు మంచంమీద పడుకొని వున్నాడు. నేను ముందుకు అడుగువేసిలేపబోయాను. నాచేతికి అతడి శరీరం చల్లగా తగిలింది.

అనుమానంగా, ఆదుర్దాగా మరోసారి చూచాను. అతడు చచ్చి పోయాడు.!

వెనగ్గా రామతిలకం పట్టుకువచ్చిన లాంతరు వెలుతురులో మంచంమీద ఒక కాగితం కనబడింది.

అందులో ఇలా వున్నది:

"శకుంతలా,

నాకళ్ళు ఆలస్యంగా తెరిపించావ్. అందుకే బ్రతకలేను.

—సుబ్బరాజు". ●

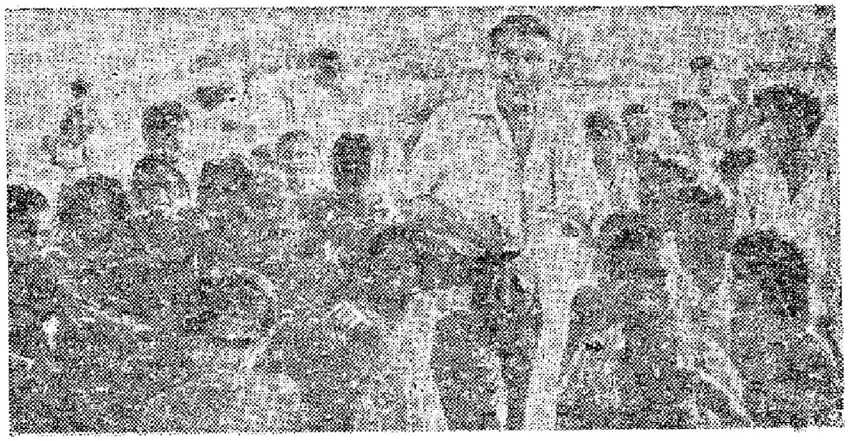

దుమ్ముల పేటలో సంతోషంగా వున్న కొందరు పిల్లలతో మాక్స్ క్రోల్, ఆయన సతీమణి బ్లాంచ్ క్రోల్.

అమెరికన్ దంపతుల అనన్య సేవ

■ మాక్స్ క్రోల్, బ్లాంచ్ క్రోల్ అనే వృద్ధ దంపతులు ఒక మనిషి గాయాలకు కట్లు కడుతున్నా, ఒకపాప చెంపరేచరు చూస్తున్న వారు వైద్యులా? అనిపిస్తుంది.

వారు ఏడాదినుంచి కాకినాడ దేవాలయం వీధిలోని తమ ఇంటిదగ్గర సైకిళ్ళు ఎక్కి 'దుమ్ములపేట'కు వెళ్ళివస్తున్నారు. ఈపేట కాకినాడకు మూడు మైళ్ళలో వుంది. వైద్య కేంద్రానికి కావలసిన వేడి నీళ్ళు, కట్లుకట్టే పీలికలు మొదలైనవన్నీ తమతో కూడా తీసుకువెళ్తారు. కేంద్రానికి తరచుగా తల్లులు, పిల్లలు వస్తుంటారు. అప్పుడప్పుడు మగవారు చేప కరచిందనో, జబ్బులు బెణికాయనో వస్తుంటారు. వారందరినీ శ్రద్ధగా పరీక్షించి, గాయాలు కడిగి తగిన సలహాలిచ్చి, ఔషధాలిచ్చి పంపి వేస్తుంటారు.

జాన్ మోజెస్ అనే ఆయన తనంతట తను కంపౌండరుగా సాయపడుతున్నారు. రోగులు తెలుగు భాషలో చెప్పినది అర్థం కానప్పుడు ఆయన ఈవృద్ధ వైద్యులకు ఇంగ్లీషులో చెబుతుంటారు.

ఒకొక్కరోజున 50 మంది కూడా రోగులు వస్తుంటారు.

క్రోల్ దంపతులు ఫిబ్రవరినెలలో అమెరికా శాంతిదళం సభ్యులుగా కాకినాడ ప్రాంతంలో వ్యవసాయదారులకు సహాయం చేయడానికి వచ్చారు. మొదటవారి కుమారుడు మైకేల్ ఏంజెల్ శాంతిదళంలో చేరగా, ఆ తరువాత తల్లిదండ్రులుకూడా చేరారు. అందువేత వారు 'మేము రెండుతరం శాంతిదళం వాలంటీరులం' అని ఛలోక్తి అంటుంటారు.

ఒకసారి 'దుమ్ములపేట'తో సహా కొన్ని బెస్త గ్రామాలలో తీవ్రంగా మసూచి వ్యాధి రావడంతో వారు వైద్యసేవలోకి దిగడం జరిగింది.

వారుభయులూ, మరొక ఇద్దరు శాంతిదళం వాలంటీర్లు కలిసి బెస్త గ్రామాలలో మసూచివ్యాధి వచ్చినవారికి వైద్యం చేస్తూ రానివారికి టీకాలు వేశారు.

వారికి అనేక మార్గాలలో ఔషధాలు సప్లయి అవుతూంటాయి. కొన్ని ఔషధాల్ని శాంతిదళం వాలంటీరులైన వైద్యులు ఉదారంగా ఇస్తుంటారు, కొన్ని మందులను కాకినాడ వైద్యులిస్తుంటారు. మిగతావాటిని క్రోల్స్ దంపతులు తమ స్వల్పజీతాలనుంచి కొంటుంటారు మందుల కోసం వీరు నెలకు 40 నుంచి 60 రూపాయలవరకు ఖర్చు పెడుతుంటారు!

అయితే, తాము చేస్తున్నది చాలదన్నీ, వ్యాధిగ్రస్తులమీద దయా దాక్షిణ్యాలు సానుభూతి చూపటం ఎక్కువ జరుగుతున్నదిగాని వైద్యం చేయడం తక్కువేనని అంటారు వారు.

'వ్యాధిగ్రస్తులకు కొంత ఊరట కలిగించగలిగితే అదే మాకు పదివేలు' అంటుంది క్రోల్ సతీమణి.

ప్రతిఫలాపేక్షలేని ఈ వృద్ధ దంపతుల సేవ ఎంతయినా ప్రశంసనీయం.

—వి. ఎం. చెరియన్ ●